

i den sidste Lov, vi har faaet om Arbejdsløshed, Loven af 22. December 1919, blev indsat en Revisionsbestemmelse. Hvis jeg, som den uværdige jeg er, turde have givet den højtærede Minister et Raad, kunde han have foreslaaet en Forlængelse af denne Lov. Det havde ogsaa været en Udvej og en bedre Udvej; det er efter min Mening i det hele taget en Fejl, at vi har begyndt at revidere Loven af 1914. Det er nemlig saa urigtigt som noget at ville bedømme Arbejdsløshedsloven og dens Virkning i al Almindelighed efter dens Virkning under Krigen. Hvad der er sket under Krigen, er ikke og kan ikke være Maalestok for, hvad der sker under almindelige Forhold; hvis vi virkelig under normale Forhold skulde blive Vidne til alle de Udskejelser, der er sket fra Overklassens Side under Krigen, saa siger jeg: Det bliver et hyggeligt Samfund at leve i! Nej, heldigvis vil ogsaa paa dette Omraade de fredelige Forhold gøre sig gældende. Men saa har man ikke Lov til alene at kaste sig over Arbejdsløshedskasserne og sige, at de har baa-ret sig saadan og saadan ad, uden samtidig at tage i Betragtning de Forhold, hvorunder vi alle sammen levede den Gang. Med Loven af 1907 var der jo jævn Tilfredshed; man frygtede fra Venstres Side kun, at Statstilskuddet skulde blive for stort. I Loven af 1907 var der indsat en Revisionsbestemmelse, hvorefter der i 1912 skulde fremsættes Forslag til en Revision; det skete ogsaa, men da havde vi faaet en ny Indenrigsminister, Hr. Jensen-Sønderup. Han skulde lave det hele om — der er jo Folk, som har Tilbøjelighed til at skulle lave om paa alting; naar der blot er et Komma, de kan faa Lov til at flytte, tilfredsstiller det deres Ærgerrighed! Jeg siger ikke her til den højtærede Indenrigsminister, men der findes nu saadanne Mennesker. Man frygtede, som sagt, Statstilskuddets Vækst. Vi enedes saa ved Revisionen dog ikke om det Lovforslag, som Hr. Jensen-Sønderup fremsatte; det var jo umuligt, derfor vendte ogsaa alle sig fra det; Forslaget var udstyret med Indtægtsgrænser, som var uigennemførlige, og de Lønninger, der var fastsat som Indtægtsgrænser, laa under dem, Statistisk Aarvog tilkendegav som gældende for visse Fag; det Grundlag kunde altsaa ikke gaa. Loven blev imidlertid ikke færdigbehandlet i den Samling, men der skete noget andet ved en ren Fejltagelse: at Loven om Arbejdsanvisning gik igennem. Da Lovforslaget var til Afstemning, skulde det ikke have været til Afstemning, men vedkommende Venstremand, som havde med Sagen at gøre, stod i Øjeblikket og talte med en anden, og saa skete

der det, jeg vil sige næsten skæbnesvangre, at Loven om Arbejdsanvisning blev vedtaget ved en Fejltagelse. Og da den først var vedtaget i Folketinget, var der ikke noget at gøre. Men det skete altsaa ved en Fejltagelse. Der var nu imidlertid det mærkelige ved den Lov om Arbejdsløshedskasser, vi fik i 1914, at den ikke indeholdt nogen Revisionsbestemmelse. Det viser, at man den Gang var paa det rene med, at nu var man ved at komme ind i et fast Leje; ingen kunde forudse Krigen, og man mente, at denne Sag passede sig selv: Skal vi have Revision af Loven, saa tager vi den op til Revision, som vi gør med andre Love, der er ingen Anledning til at indsætte en særlig Revisionsbestemmelse.

Havde vi faaet Arbejdsløshedskasse-loven at arbejde med, var det ogsaa gaet. Saa kom imidlertid Krigen, og vi maatte have ikke en Ændring af den daværende Arbejdsløshedslov, men en ekstraordinær Lov; vi fik da Loven af 27. Oktober 1917. Da begik man det, at man slettede Karens-tiden, de 12 Maaneder. Ingen skal dog stille sig op, slaa sig for Brystet og sige: Det var jer, der gjorde det! Vi var alle-enige derom, og hvorfor? Fordi vi saa, at Tiden var ganske ekstraordinær, at der forelaa særlige Forhold, at vi paa den ene eller den anden Maade maatte skaffe disse Mennesker Understøttelse, saa at de kunde leve. Man sagde da: Vi kan lige saa godt tage dem ind i Arbejdsløshedskasserne som lade dem staa udenfor. Jeg mindes en Udtalelse af en Venstremand i Udvalget. Han sagde: Det er lige meget, vi maa lade staa til. Ja, vi maatte lade staa til, og det gjorde vi; men deraf kom det, at vi fik en hel Del Mennesker ind i Arbejdsløshedskasserne, som ellers aldrig vilde være kommet der. Naar man skraber Bunden, faar man Bund-faldet med. Det skete, at man meldte sig ind i Massevis, hele Korporationer af Folk, som ellers ikke just søger deres Ernæring ved dagligt Arbejde. At dette maatte afstedkomme adskillige Ulemper, er klart. Men ingen kan staa op og beskyldte andre for, at de har Ansvaret, vi var alle enige om, at det maatte ske saaledes, vi har alle Ansvaret. Allerede i Loven af 8. Februar 1918 fastsatte man imidlertid en Karenstid — paa een Maaned —, og den 1. Juni 1918 steg det til 2 Maaneder. Der blev saa nedsat en Kommission, og paa Grundlag af dens Arbejde fik vi en ny Lov af 30. November 1918, men stadig uden at røre ved Arbejds-løshedsloven af 1914.

I April 1918 havde vi imidlertid haft Valg, og det havde tilvejebragt en Situa-